

d.d. Raad 02-07-2024

Tweede Tussenrapportage 2024 (2^e Turap 2024)

(2 juli 2024 Raadsbehandeling)

Inhoudsopgave

1. ALGEMEEN	3
2. FINANCIËLE FOTO (SAMENVATTING EN CONCLUSIES).....	3
3. RESULTAATGEBIEDEN.....	4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	4
Programma 1 Veiligheid.....	10
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	11
Programma 3 Economie	14
Programma 4 Onderwijs.....	14
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	16
Programma 6 Sociaal domein.....	18
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	20
Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV	22
BIJLAGE A: EFFECTEN 2^E TURAP 2024	25
BIJLAGE B: VERLOOP BUDGETTAIRE RUIJITE.....	30

Ter inzage: Formele begrotingswijzigingen met alle mutaties

1. Algemeen

Deze Turap is de tweede tussenrapportage van 2024. In deze Turap zijn, waar nodig, de budgetten van 2024 en volgende jaren beoordeeld aan de hand van de vastgestelde begroting 2024. Deze tweede tussenrapportage komt tot stand in een bijzondere periode van bezuinigingen in 2024 en voor de nabije toekomst. Dat maakt dat deze rapportage samen met de Kadernota 2025 en de bijstelling van het Uitvoeringsprogramma wordt aangeboden aan uw raad.

Voorgestelde bezuinigingen in deze tussenrapportage zijn enkel incidenteel voor het jaar 2024 opgenomen. De eventuele meerjaren doorwerking van de budgetten wordt meegenomen in de Kadernota en bij akkoord van uw raad verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

De bestuurlijke (tussen)rapportage (Turap) is het instrument om:

- **Tussentijds te rapporteren over de geconstateerde afwijkingen** op de programmabegroting (beheertechnische en planningstechnische aanpassingen) en de eventuele financiële consequenties daarvan (begrotingswijziging).
- **Om uw raad "periodiek" te informeren** over de financiële stand van zaken over het huidige (2024) boekingsjaar.

2. Financiële foto (samenvatting en conclusies)

Deze 2^e Turap 2024 laat een positieve financiële bijstelling zien ad. € 317.000 (bijlage A) voor het jaar 2024.

Na verwerking van deze 2^e Turap 2024 sluit het financiële beeld van de gemeente Waalre met een **positief saldo** ad. € 13.000 voor 2024.

Onderstaand overzicht geeft een financieel inzicht van het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2024 en verder. Een tussentijds beeld waarbij op de verschillende budgetten nog ontwikkelingen plaats gaan vinden.

Financiële uitkomst na verwerking 2e Turap 2024	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2024	1 V	201 V	21 V	105 V
4e Turap 2023 (2e wijziging 2024)	-283 N	-283 N	-94 N	-94 N
Onvoorziene lasten structureel 2024 - 2026	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien 2024	115 V			
Totaal besteedbaar	-67 N	18 V	27 V	111 V
Mutaties ten laste van onvoorzien 2024				
1e turap 2024	-237 N	-170 N	-20 N	-20 N
2e turap 2024	317 V	-289 N	-236 N	209 V
Totaal mutaties onvoorzien	80 V	-459 N	-256 N	189 V
Resultaat na verwerking 2e turap 2024	13 V	-441 N	-229 N	300 V

3. Resultaatgebieden

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

0.1 Voorziening personele verplichtingen

Bij de jaarrekening worden jaarlijks de voorziening "personele verplichtingen" opgemaakt. Deze aanpassing bij de jaarrekening heeft ook gevolgen voor de stortingen en rentemutaties in 2024.

De rentetoevoeging aan de voorziening moet vanaf 2024 structureel met € 96.000 worden verhoogd als gevolg van een hogere huidige rentestand, recent gedane waardeoverdrachten aan de gemeente Waalre en verplichte stortingen voor personele voorzieningen.

De jaarlijkse storting kan vanaf 2024 structureel worden verlaagd van € 80.000 met € 40.000 naar € 40.000.

Grondslag: wettelijke taak

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 55.789 structureel nadeel

0.1 Verlagen budget voor Inwonersinitiatieven

We stellen voor het budget voor inwonersinitiatieven te verlagen met € 10.000 omdat er weinig beroep gedaan wordt op de middelen. Het budget was € 15.000, waardoor nog € 5.000 ruimte blijft voor inwonersinitiatieven binnen de begroting.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel voordeel

0.1 Verlagen budget Wet Open Overheid (WOO)

We stellen voor het budget voor de WOO te verlagen. De invoering van deze wet wordt grotendeels door vaste medewerkers opgepakt waardoor het budget wat we hiervoor krijgen van het Rijk niet volledig nodig is. Voor 2024 besparen we hierdoor € 44.576. De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 44.576 incidenteel voordeel

0.1 Bestemming resultaat 2023 BIZOB

Over 2023 ontvangt Waalre een bedrag van € 17.839 retour van Bizob vanwege een gunstig jaarrekeningresultaat.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 17.839 incidenteel voordeel

0.2 Verkiezingen

We willen de kwaliteit van onze verkiezingen verbeteren. Dit willen we bereiken door de uitbreiding van 5 naar 7 stembureaus en het plaatsen van professionele verkiezingsborden. De meerkosten voor de uitbreiding van het aantal stembureaus en professionele verkiezingsborden bedragen € 10.000 per jaar dat een verkiezing wordt georganiseerd.

Grondslag: Collegebesluit 12 maart 2024.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 structureel nadeel

0.2 Presentiegelden stembureauleden naar beneden bijstellen

We stellen voor de vergoeding voor stembureauleden naar beneden bij te stellen van €300 naar €230 per dag en de vergoeding voor (plaatsvervangend) voorzitters naar beneden bij te stellen van €335 naar €265 per dag.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 8.000 incidenteel voordeel

0.2 Piek afgifte reisdocumenten

De geldigheid van paspoorten en identiteitsbewijzen is 10 jaar geleden van 5 naar 10 jaar gegaan. Destijds was er een piek in de aanvragen. We verwachten diezelfde piek ook voor de komende jaren. In de Kadernota vragen we u extra middelen voor formatie, aanschaf en uitgeefkosten van de identiteitsbewijzen voor de komende jaren. In 2024 verwachten we de piek nog met het huidige personeel aan te kunnen. Daar tegenover staan verhoogde inkomsten vanuit de leges voor het verstrekken van de identiteitsbewijzen in 2024. We verwachten een voordeel van € 30.000.

De structurele kosten voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 30.000 incidenteel voordeel

0.4 Vervallen SDE subsidie huis van Waalre

Gemeente Waalre krijgt voorlopig geen SDE-subsidie meer op haar zonnepanelen op het Huis van Waalre. Dat komt omdat de energieprijzen hoger zijn, zodat wij geen recht meer hebben op subsidie zo lang de energieprijzen hoog zijn. Voor 2024 en verder betekent dit een nadeel van € 7.500.

Grondslag: o.b.v. uitgangspunten subsidie

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 7.500 structureel nadeel

0.4 Advertentiekosten HR

Door de uitdagende omstandigheden op de huidige arbeidsmarkt, moeten we de advertentiekosten voor de werving van personeel met € 15.000 verhogen. Het wordt steeds moeilijker om vacatures te vervullen, waardoor ze langer open blijven staan. Dit resulteert in hogere kosten voor advertenties op platforms zoals LinkedIn en wervingsplatforms, en in sommige gevallen zijn we genoodzaakt om een recruitmentbureau inschakelen voor specifieke functies.

Grondslag: krappe arbeidsmarkt

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 15.000 structureel nadeel

0.4 Salariskosten HR

De nieuwe cao Gemeenten, geldig van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025, omvat structurele loonstijgingen. Vanaf 1 januari 2024 zullen alle salarissen met 4,75% toenemen, gevolgd door een verdere stijging van 1,25% per 1 oktober 2024. In de begroting 2024 van de gemeente Waalre is rekening gehouden met een stijging van 3%. Hierdoor moeten extra salariskosten in 2024 van ongeveer 2% (indicatief € 220.000) worden bij geraamd. Overige wijzigingen met financiële consequenties voor de loonsom (wijzigingen loonheffingen en sociale lasten en herwaarderingen functieboek) zijn op dit moment nog niet volledig in te schatten.

Deze stijging van kosten heeft een fors negatief effect. In een volgende turap worden deze ontwikkelingen meegenomen.

Grondslag: Collectieve Arbeids Overeenkomst

0.4 Project elektronische handtekening stopzetten

We stellen voor het project invoering elektronische handtekening stop te zetten. Er is goed gekeken naar waar handtekeningen nodig zijn. In sommige gevallen zijn die niet meer nodig en voldoet een algemene ondertekening, in andere gevallen kunnen deze elektronisch gegenereerd worden in bestaande applicaties. Een nieuwe aparte applicatie voor de elektronische handtekening is daarmee overbodig. Hierdoor is er geen investering nodig wat € 14.000 per jaar bespaart.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 14.000 incidenteel voordeel

0.4 Schrappen budget Informatiemanagement

We stellen voor het budget voor digitale procesoptimalisatie (de stappen die nodig zijn voor noodzakelijke doorontwikkeling) voor 2024 te schrappen. Voor 2024 besparen we hierdoor € 25.000.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 25.000 incidenteel voordeel

0.4 Uitstel aanschaf tool doorontwikkelen processen

We stellen voor het budget voor de aanschaf van een tool waarmee processen doorontwikkeld kunnen worden voor 2024 te schrappen. Voor 2024 besparen we hierdoor € 10.000. Vanaf 2025 en verder is jaarlijks nog wel budget beschikbaar om deze tool aan te schaffen en te onderhouden.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel voordeel

0.4 Onderhouds- en servicekosten doorbelasten aan huurder Het Huis van Waalre

We stellen voor de onderhouds- en servicekosten aan de huurder van het Huis van Waalre, de Stichting Het Huis van Waalre, realistischer door te belasten. Tot op heden gebeurde dit door omstandigheden (opstart, corona) slechts beperkt. Nu is het moment gekomen dit in lijn te brengen met het huurcontract en de reëel gemaakte kosten. Dit levert een voordeel op van € 40.000.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 40.000 incidenteel voordeel

0.4 Verlagen budget voor avondmaaltijden/ individuele beloningen / opleidingen en personeelsbijeenkomsten

We stellen voor het budget in 2024 voor de volgende budgetten te verlagen:

Avondmaaltijden personeel € 10.000

Individuele beloningen € 5.000

Werken met plezier € 5.000

Opleidingskosten € 10.000

Groepstrainingen € 25.000

Goed werkgeverschap vraagt investeren in personeel, met daarbij een gezonde financiële balans tussen noodzaak, investeringen en opbrengsten. We herijken onze middelen om invulling te geven aan goed werkgeverschap. In dat kader nemen wij maatregelen: het betreft het afschaffen van de maaltijden op de avondopenstelling en het verlagen van budgetten voor individuele beloningsdifferentiatie, opleidingen en personeelsbijeenkomsten.

Belangrijk blijft het investeren in vast personeel. Ervaring- en gebiedskennis zijn essentieel om doorstromers op te leiden. Voor een paar processen kan wellicht volstaan worden met tijdelijk vakinhoudelijke kennis uit de markt maar daarmee borg je geen kennis over gebied, cultuur, arealen en samenleving. Daarom verlagen we het budget, maar houden een budget over wat ons nog voldoende mogelijkheden geeft om daarmee het personeel af en toe een extra stimulans te geven.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 55.000 incidenteel voordeel

0.4 Verlagen budget voor extern advies binnen automatisering

We stellen voor het budget in 2024 voor externe adviezen binnen automatisering te verlagen met € 10.000. Het budget was € 20.000, waardoor in 2024 nog € 10.000 beschikbaar is.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel voordeel

0.64 Extra kosten voor uitvoeren wettelijke taak WOZ/Belastingen

Voor uitvoering van de taken op gemeentelijke belastingen hebben we 0.5 fte inhuur nodig en middelen voor applicatiebeheer, gegevensbeheer, de inzet van taxateurs en het afhandelen van de bezwaren over boekjaar 2023 (350 stuks) en de beroepen over 2022 (75 stuks). Vanaf 2025 voorzien we in een structurele uitbreiding van de formatie omdat gebleken is, dat die niet structureel op orde is voor de werkzaamheden die er jaarlijks zijn op dit gebied.

De structurele kosten voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 157.000 incidenteel nadeel

0.7 Algemene uitkering gemeentefonds

In de septembercirculaire 2023 gemeentefonds is de algemene uitkering bijgesteld voor de jaren 2023 t/m 2027. De mutaties over 2023 zijn in de 4e turap 2023 verwerkt. De mutatie over de jaren 2024 t/m 2027 hebben wij in de RIB over deze circulaire toegelicht en is meegenomen bij de besluitvorming over de programmabegroting 2024. De financiële verwerking van de mutaties uit de septembercirculaire was nog niet meegenomen in de besluitvorming.

Grondslag: wettelijke oplegging

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad.
- 2024: € 187.250 incidenteel voordeel
- 2025: € 139.614 incidenteel nadeel
- 2026: € 78.738 incidenteel nadeel
- 2026: € 355.939 incidenteel voordeel

Programma 1 Veiligheid

1.2 Verminderen capaciteit BOA's

We stellen voor het budget voor de inzet van BOA's tijdens avond- en weekenddiensten voor 2024 af te romen met € 20.000.

Er loopt op dit moment nog een contract met een extern bureau waarmee we in de weekenden en nachten beschikken over extra formatie voor toezicht en handhaving. We stellen voor dit contract niet te verlengen en de middelen af te ramen. Dat betekent dat er dit jaar geen mogelijkheid is om extra veiligheidsvraagstukken op te pakken. Indien er wordt gekozen om vanaf 2025 dit gehele budget (€ 62.000) niet meer toe te kennen, is er geen flexibiliteit en geen mogelijkheid om in avonden/weekenden of bij extra inzet bij veiligheidsacties capaciteit in te zetten en is er geen ruimte voor extra veiligheidsvraagstukken .

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel voordeel

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Aanvullend krediet Eindhovenseweg

Op 16 april 2024 heeft uw raad ingestemd met het definitief ontwerp van het meest noordelijke deel van de Eindhovenseweg. Het gaat om het gedeelte Eindhovenseweg vanaf de kruising met de Tongelreep tot aan de gemeentegrens met de gemeente Eindhoven.

Op 5 oktober 2021 stelde u een krediet ter beschikking voor de herinrichting van de gehele Eindhovenseweg/Valkenswaardseweg. Vanwege meer dan voorziene prijsstijgingen is het niet mogelijk om alle werkzaamheden binnen het gevoteerde krediet van € 15 mln. te realiseren. De prijsstijgingen leiden tot een tekort op het gevoteerde krediet van € 1,2 miljoen. De kostenstijging heeft ook betrekking op het gehele rioolsysteem. Het is daarom redelijk om de kostenstijging ook evenredig uit deze dekking te financieren, gelet op de kostenstijging van 16% betekent dit een dekking uit het gemeentelijk rioleringsfonds van € 670.000. Voor het resterende tekort van € 530.000 is geen dekking en veroorzaakt extra lasten in de begroting. Dit betekent vanaf 2025 een jaarlijkse kostenpost in de begroting ter hoogte van afgerond € 40.000. Zie hiervoor ook de Kadernota 2025.

Grondslag: Raadsbesluit 16 april 2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequentie in 2024. De extra afschrijvingslasten worden vanaf 2025 via de kadernota in de begroting 2025 verwerkt

2.1 Vrachtwagenverbod

Het college heeft op 10 oktober 2023 opdracht gekregen van de gemeenteraad om middels bebording een vrachtwagenverbod in Waalre Dorp in te voeren. Voor invoering van deze maatregel zijn geen financiële middelen beschikbaar gesteld. De kosten bestaan uit het leveren en aanbrengen van bebording alsmede de uitvoering van benodigde verkeersmaatregelen.

Grondslag: Opdracht d.d. gemeenteraad 10 oktober 2023 (informatiebijeenkomst vrachtwagenverbod)

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 12.000 incidenteel nadeel

Funcitienummer	Kosten/opbr. Soort (ecl.)	I Of U Inkomsten/Uitga	Bedrag	Mutatie Eenm. Of struct.
6.210.51	34311	U	€ 12.000	Eenmalig

2.1 Subsidie Mgr. Bannenberglaan

Het Regionaal Mobiliteitsprogramma vormt de basis voor afspraken over provinciale cofinanciering via een bijdrageregeling. Voor het project Mgr. Bannenberglaan is er in 2022 een aanvraag gedaan voor een subsidie. Dit bedrag hebben wij in 2024 mogen ontvangen.

Vanaf 2025 zijn door deze inkomst de kapitaallasten lager. Dit wordt meegenomen in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Grondslag: opdracht Mgr. Bannenberglaan vastgesteld 20 september 2022 in de raadsvergadering.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequenties

2.1 Versobering, doorschuiven of optimaal inzetten afschrijvingen kredieten wegenbeheersplan en projecten

De volgende projecten zetten we in op versobering en vertraging in de tijd en daardoor voordelen in de meerjarenbegroting op de afschrijvingskosten in de exploitatie:

- Dreefstraat: in plaats van reconstructie, herstel met behoud van bestaande profiel
- Reconstructie en inrichting van de wandelpaden in Burgemeester Ossenpark zetten we om naar herstellen met behoud van het bestaande profiel
- Gestelsestraat-zuid is het definitieve ontwerp in voorbereiding, de aanbesteding is nog niet gestart. Het gaat hier om onderhoud en herinrichting naar een eenrichtingsstraat. Vanwege wateroverlast voegen we ook een klimaatadaptieve inrichting toe. We passen een sobere en doelmatige inrichting toe en hergebruiken bestaande materialen.
- Traverse Noord (Bergstraat-Onze Lieve Vrouwendijk tot rotonde Heistraat) onderdeel van Duurzaam door Waalre. Aanleg voorzien in 2025, daarom starten we pas in 2026 met afschrijven.
- Heikantstraat is toe aan vervanging. Definitief ontwerp is in voorbereiding aanbesteding volgt in 2^e helft van 2024. De aanleg start in 2025. Daardoor kan de afschrijving ook later (na 2024) starten.
- Voor vitaal Dorpshart Aalst is een voordeel behaald binnen de aanbesteding t.o.v. de begroting. Dit betekent een vermindering van de afschrijvingslasten.
- De afschrijvingen voor Vitaal Dorpshart Aalst en de Eindhovenseweg worden later gestart op basis van de afspraken in de financiële verordening van Waalre.

De structurele kosten en/of voordelen vanaf 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 275.600 incidenteel voordeel

2.1 Schilderen lichtmasten 1 jaar overslaan

In 2024 wordt het periodiek schilderen van de lichtmasten niet uitgevoerd. Dit is geen verplichting en voor het schilderen zijn geen verplichtingen aangegaan, waardoor bezuinigen op deze onderhoudspost mogelijk en verantwoord is.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel voordeel

2.1 Kosten vegen en storten veegvuil deels ten laste brengen van riolering

Het is wettelijk toegestaan 50% van de kosten voor het vegen van verhardingen en het storten van het vrijkomende veegvuil ten laste te brengen van de riolering. Deze maatregel ontlast de exploitatie maar verhoogt op termijn de belastingdruk bij de

inwoners met ongeveer € 10 per huishouden. De maatregel drukt de eerste tijd op de voorziening riolering. Bij de herziening van de belastingtarieven (waaronder het rioolfonds) bekijken we wanneer de voorziening zoveel is verminderd dat een verhoging van het riooltarief nodig is. Het doorberekenen van deze kosten in de riooltarieven is een algemeen toegepast principe bij gemeenten en het brengt de exploitatie meer in evenwicht.

De structurele verrekening voor 2025 en verder wordt meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 85.000 incidenteel voordeel

Programma 3 Economie

N.v.t.

Programma 4 Onderwijs

4.2 Aanvraag krediet Voorzien in meer bruikbare m2 onderwijshuisvesting (aanpassen de Drijfveer)

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende onderwijsruimte voor het basisonderwijs. Vanwege de groei van basisschoolleerlingen in Waalre-dorp is in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) gekozen voor de bouw van een nieuwe basisschool in Waalre noord fase 3. De groei in Waalre dorp is echter sterker dan voorzien, waardoor naast de huidige 2 noodlokalen bij de Wilderen nu al voor komend schooljaar extra ruimte ingezet moet worden om de leerlingen naar school te kunnen laten gaan. Gekeken is naar de snelste en goedkoopste manier om extra m2 onderwijsruimte te leveren. Op de Drijfveer in Aalst is momenteel een ruimteoverschot en kunnen snel en relatief goedkoop extra lokalen worden ingezet. De consequentie is dat de komende jaren leerlingen vanuit Waalre dorp naar Aalst naar school moeten. Dit is echter niet anders dan dat de afgelopen 20 jaar het geval was. Met de bouw van de nieuwe school in Waalre dorp hopen we op termijn het onderwijsaanbod in de gemeente beter te kunnen spreiden zodat kinderen dichterbij huis naar school kunnen.

Voorstel is om in 2024 een krediet beschikbaar te stellen van € 200.000 voor de tijdelijke huisvesting voor onderwijs. De hiermee gepaarde kapitaallasten bedragen vanaf 2024 jaarlijks €28.000, uitgaande van een afschrijvingsperiode van 10 jaar een rente van 4%.

De kapitaallasten voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Het geld wordt gebruikt voor enkele bouwkundige ingrepen, het plaatsen van wanden, uitbreiding van de verwarming en de afzuiginstallatie in de Drijfveer. Omdat de lokalen nog voor het nieuwe schooljaar (half augustus) gereed moeten zijn is als nood het voorbereidingsbudget IHP aangewend om de kosten te dekken. Het gebruikte budget van het voorbereidingskrediet wordt na uw besluit weer aangevuld.

Grondslag: Wet op primair onderwijs

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. 28.000 incidenteel nadeel

4.3 Implementatie regionaal programma STORM

Met STORM bieden we een (preventie)programma aan middelbare scholieren in de regio dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert ten behoeve van hun welzijn en algehele ontwikkeling. Door de STORM-aanpak wordt vroegtijdig gesignaleerd wanneer jongeren zich somber, depressief voelen of suïcidale gedachten hebben. Met de Op Volle Kracht training (onderdeel van de STORM-aanpak) leren jongeren hoe ze daar mee om kunnen gaan. Met als doel een afname van depressieve klachten en suïcidaliteit. Project STORM zal de komende 4 jaar gaan draaien op alle middelbare scholen in de regio.

Op 18 april is de Raad geïnformeerd over de start en implementatie van project STORM via een raadsinformatiebrief.

De schooljaren 2024/2025 en 2025/2026 zijn jaarlijks € 9.710 en worden gedekt uit de NPO middelen. Voor de 2 schooljaren daarna 2026/2027 en 2027/2028 is er geen NPO

regeling meer en ook geen cofinanciering. De kosten zijn jaarlijks € 19.420 en kunnen voor € 7.000 gedekt worden uit het budget overige kosten gezondheidszorg. Voor de resterende kosten € 12.420 is geen dekking.

Grondslag: Collegebesluit 16 april 2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 12.420 incidenteel nadeel in 2026 en in 2027

4.3 Nationaal Programma Onderwijs (NPO); boekstart 2024

Vanwege een meevaller in de kosten voor het onderdeel STORM (i.p.v. € 28.000 voor twee jaar € 19.420 voor twee jaar) wat wordt betaald uit de specifieke uitkering NPO, is besloten om nog een jaar extra boekstart € 9.700 uit deze NPO gelden te betalen.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequenties

4.3 Verlagen budget leerlingenvervoer

We stellen voor om het beleid voor leerlingenvervoer aan te passen en de toegang tot leerlingenvervoer te beperken en/of anders te organiseren. Door het beleid aan te passen kan na de zomer (nieuwe schooljaar) in 2024 nog € 20.000 bespaard worden op de uitgaven.

Eventuele structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel voordeel

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

5.1 Geen vervolg geven aan sportstimulering

In het kader van de ombuigingen stellen we voor de inspanningen die we extra leveren op het gebied van sport geen vervolg te geven. Concreet gaat het hierbij om Sjors sportief, de materialen hiervoor en de acties uit het sportakkoord 1.0. Met deze ombuiging zetten we niet meer in op extra inspanningen om doelgroepen te stimuleren op het gebied van vrijetijdsbesteding, sport en ontmoeting. En ook niet meer op preventie en welzijn en op het ontdekken van talenten bij kinderen, zelfbewustzijn, weerbaarheid en het stimuleren van participatie in de samenleving.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 14.000 incidenteel voordeel

5.1 Visie sport en bewegen niet opstellen

We stellen voor op grond van noodzakelijke ombuigingen geen nieuwe visie op sport en bewegen op te laten stellen voor de komende jaren.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 40.000 incidenteel voordeel

5.2 Akoestische panelen sporthal 't Hazzo niet aanbrengen

Binnen de voorziening groot onderhoud is gepland om akoestische panelen aan te brengen in sporthal 't Hazzo. Het aanbrengen van deze panelen hoeft niet te worden uitgevoerd. Er zijn geen klachten over het geluid binnen de sporthal.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 6.200 incidenteel voordeel

5.3 Geen vervolg geven aan bevorderen buitenschoolse cultuureducatie

Met het vaststellen van de Cultuurnota in maart 2022 heeft uw raad ook een budget van € 50.000 beschikbaar gesteld om buitenschoolse cultuureducatie te bevorderen voor de middengroep. Voor gezinnen die vallen onder de minima is het Jeugdcultuurfonds, met deze regeling kunnen ook gezinnen met een modaal inkomen een financiële tegemoetkoming ontvangen. Omdat we keuzes moeten maken en er van deze regeling nog amper gebruik is gemaakt, stellen we hier een ombuiging voor waarbij we het Jeugdcultuurfonds weer alleen toegankelijk maken voor gezinnen met een laag inkomen.

Daarnaast stellen we voor te stoppen met de blazersklas (kosten € 1.500).

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 51.500 incidenteel voordeel

5.7 Plaagdieren preventief bestrijden

In het kader van de bezuinigingen wordt voorgesteld alleen nog preventieve bestrijding van plaagdieren in bomen en groen uit te voeren.

Als het gaat om rattenbestrijding bestaat er een wettelijke plicht. De Eikenprocessierups wordt alleen curatief bestreden. Dit betekent dat het budget voor bestrijding van de Eikenprocessierups kan worden gehalveerd.

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel voordeel

Programma 6 Sociaal domein

6.1 Uitvoeren taken Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga)

Waalre stemt in met de offerte van LEVgroep voor uitvoering taken Wga in 2024. De offerte is verhoogd voor 2024 t.o.v. 2023 met € 6.600. Voor 2025 is er nog geen beslissing genomen over de offerte.

De structurele kosten vanaf 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 20 februari 2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 6.600 incidenteel nadeel

6.1 Uitstellen visie op sociaal culturele voorzieningen

We stellen voor de visie op sociaal culturele voorzieningen niet in 2024 op te stellen. Dit betekent dat de afgesproken opleverdata niet worden gehaald. De visie is een advies van de Rekenkamer en een ambitie van uw raad. In het kader van de ombuigingen is gezocht naar budgetten die kunnen worden uitgesteld zonder dat er (wettelijke) verplichtingen zijn aangegaan.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 50.000 incidenteel voordeel

6.1 Opvang statushouders in Buitenjan (augustus 2023 t/m augustus 2026)

Dit betreft kosten die voortkomen uit de regionale opvang van statushouders op groepsaccommodatie De Buitenjan in Veldhoven. Vanuit het regionale burgemeestersoverleg en regionale gemeentesecretarissenoverleg is commitment gevraagd en gekregen op de intentie om deze regionale opvanglocatie op te zetten en de kosten gezamenlijk te dragen via een vergoeding per inwoner. Middels het Regioplan Brabant-Zuidoost is vastgelegd dat de regionale opvang voor 150 statushouders op de Buitenjan in Veldhoven wordt verlengd van 1 augustus 2023 tot 1 augustus 2026. De kosten voor Waalre zijn in 2024 € 14.000, in 2025 € 14.000 en in 2026 € 10.000.

Grondslag: wettelijke taak.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 14.000 incidenteel nadeel in 2024 en 2025, € 10.000 incidenteel nadeel in 2026

6.2 Kosten Dienstverleningsovereenkomst en Werkplan 21 voor de Jeugd

Door middel van de Dienstverleningsovereenkomst 21 voor de Jeugd zijn op de schaal van 21 regiogemeenten in Zuidoost-Brabant afspraken gemaakt over vormen van dienstverlening die gerelateerd zijn aan het stelsel van jeugdbescherming, jeugdreclassering en aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, crisis interventie team (cit), coördinatie crisishulp, JeugdzorgPlus (JZ+) en waarvan de Jeugdwet stelt dat die op de schaal van een jeugdzorgregio georganiseerd wordt.

In de uitvoeringskosten en de overeenkomst met de jeugdhulpaanbieder(s) die de coördinatie- en beschikbaarheidsfunctie uitvoeren binnen de DVO21 is afgesproken dat het bedrag jaarlijks geïndexeerd wordt. Over het indexeringspercentage wordt jaarlijks door de gemeente Eindhoven een besluit genomen. Tevens wordt de verdeelsleutel jaarlijks geactualiseerd. Het totale budget in 2024 voor 21voordejeugd werkplan, DVO21, coördinatie crisishulp en crisisbedden is € 29.100. De nieuwe totaal berekende bijdrage voor Waalre wordt € 35.500. Het totale budget wordt structureel opgehoogd met € 6.400.

Grondslag: Overschrijding budget op basis van collegebesluit 'Werkplan 21 voor de Jeugd 2024 en DVO21 tot en met 2025' van 30 januari 2024.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 6.400 structureel nadeel

6.2 Uitvoeringskosten Taskforce Sociaal domein

De budgetten in het Sociaal Domein zijn de laatste jaren al diverse keren verhoogd omdat de werkelijke uitgaven afwijken van de begrote kosten. Het blijft zeer lastig om daar realistische bedragen aan te hangen, mede vanwege de open-einde regelingen binnen de Jeugdwet en Wmo. We hebben een Taskforce Sociaal Domein in het leven geroepen met als doel grip te krijgen op de uitgaven en deze structureel binnen de begrote budgetten te brengen.

De Taskforce is nodig, niet om te bezuinigen maar om de taken in lijn te houden met de begroting 2024. Waarbij de focus van de Taskforce nu ligt op de Jeugdwet en de Wmo. De Taskforce streeft naar structureel meer grip op de uitgaven waardoor we binnen de begroting kunnen blijven. Hiervoor is een programmaplan opgesteld. Voor de uitvoering is éénmalig €384.000,- nodig. De kosten gaan hierbij uit voor de baat.

Grondslag: Raadsbesluit 21 mei 2024 Programmaplan Taskforce Sociaal Domein

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 384.000 incidenteel nadeel

6.3 Verlagen budgetten binnen Sociaal domein

Voor 2024 en verder hebben we breder in het sociaal domein nogmaals gekeken waar nog lucht zit in de begrote bedragen. De laatste jaren hebben we echter al veel ruimte in de begroting eruit gehaald en veel is er niet meer te halen. De huidige situatie vraagt om structurele keuzes. Dat betekent dat we gekeken hebben naar maatregelen die geen rechtstreeks effect hebben op onze uitgaven aan zorg en ondersteuning. Het is van belang het 'voorliggend veld' (dagbesteding in de gemeenschapshuizen, jongerenwerk, welzijns- en vrijwilligerswerk, etc.) sterk te houden omdat met dit preventieve beleid inwoners ondersteund worden op een 'lichte' manier. Daarmee voorkomen we dat uitgaven aan zorg en ondersteuning (voorzieningen die worden ingezet door het CMD en Plus-Team op basis van de WMO, Jeugdwet en Participatiewet) nog verder stijgen.

Verlagen budget meedoenbijdrage	€ 18.000
Verlagen budget Novadic Kentron	€ 1.500
Verlagen budget BBV/Levensvatbaarheidsonderzoeken	€ 4.500

De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 24.000 incidenteel voordeel

6.3 Verlagen budget voor geldzorgenbeleid

We stellen voor het budget voor geldzorgenbeleid te verlagen van € 90.000 naar € 35.000 in 2024. In het kader van de ombuigingen is gezocht naar budgetten die kunnen worden uitgesteld zonder dat er (wettelijke) verplichtingen zijn aangegaan. De structurele voordelen voor 2025 en verder worden meegenomen in de Kadernota 2025 en verwerkt in de nog op te stellen begroting 2025-2028.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 55.000 incidenteel voordeel

6.71 Indexering tarieven WMO begeleiding per 1-4-2024

Er is een regionale aanbesteding op het gebied van de Wmo Begeleiding. De tarieven dienen reëel te zijn. Per 1 april 2024 zijn de tarieven daarom geïndexeerd.

Het budget € 1.020.000 wordt opgehoogd in 2024 met € 20.000 naar € 1.040.000. De structurele kosten vanaf 2025 stijgen met € 40.000.

Grondslag: Financieel overleg

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel nadeel in 2024 en € 40.000 structureel nadeel vanaf 2025

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

7.2 Beschikbaar stellen krediet renovatie gemalen 2024

In het programma Water, riolering en klimaat zijn alle gemalen opgenomen. De elektrische en mechanische componenten van de gemalen hebben een economische afschrijvingsperiode van 20 jaar. Bij een deel van de gemalen moeten er onderdelen worden vervangen, welke ook op leeftijd zijn. Bij vervanging van besturingen wordt de randvoorwaarde dat zij ook communiceren met ons telemetriesysteem, waarmee er op afstand een gemaal gemonitord kan worden.

Voor 2025 staan in het programma de kapitaallasten van € 34.474 aan elektrische renovaties en € 26.478 voor mechanische renovaties (prijsspeil 2021). Dit totaal van € 60.952 zal, gezien de prijsontwikkelingen naar verwachting oplopen tot € 70.000 (+16%).

Voorstel is om in 2024 een krediet beschikbaar te stellen van € 70.000 voor de renovatie van betreffende gemalen.

De dekking van de afschrijvingslasten zal vanuit het programma water, riolering en klimaat plaatsvinden met wederom een afschrijvingstermijn van 20 jaar vanaf 2025.

De kapitaallasten worden gedekt uit de voorziening riolering. Deze worden opgenomen in de meerjarenbegroting 2025-228.

Grondslag: wettelijke taak

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequenties

7.4 Beëindiging ondersteuning portefeuillehouder Regionale Energie Strategie

De gemeente Waalre levert een bestuurlijk vertegenwoordiger voor het regio SGE in de stuurgroep van de Regionale Energiestrategie MRE. De regionale afspraak is dat hiervoor ook 8 uur per week ambtelijke ondersteuning wordt geleverd aan de RES. Omdat wij deze extra capaciteit niet konden verzorgen, is deze ingehuurd.

De inhuur van de ondersteuning wordt betaald uit het krediet Uitvoeringskosten Klimaatakkoord. Dit krediet wordt gedekt uit de Algemene reserve. Wanneer de uitgaven binnen dit krediet niet worden besteed blijven deze middelen in de Algemene reserve.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 96.500 incidenteel nadeel en € 96.500 incidenteel voordeel, per saldo neutraal

Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV

8.1 Versnelling woningbouw

In de gemeente zijn veel projecten in ontwikkeling om te kunnen voorzien in de gewenste woningbouw. Om projecten te kunnen versnellen is extra capaciteit noodzakelijk. De gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben eind 2021 gezamenlijk vanuit de 'Bijdrageregeling stimulering woningbouw Noord-Brabant' een beschikking ontvangen van de provincie Noord-Brabant. Hiervan wordt onder meer de externe projectleider van Waalre-noord fase 3 ingehuurd. De toegekende subsidie loopt tot eind 2024 en moet dan zijn besteed. Vanwege vertragingen bij projecten elders in de regio konden gemeenten andere projecten aanmelden voor deze regeling. Vanuit Waalre is een extra aanvraag gedaan voor een projectleider voor beoogde projecten aan de Eindhovenseweg, Raadhuisstraat en Boerenbondterrein. Hiervoor is een bijdrage verkregen van € 78.500.

De gemeente dient per kwartaal te factureren, waarna de betaling achteraf plaats vindt. Het krediet komt overeen met de toegezegde bijdrage en is derhalve budget neutraal voor de gemeente.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. €78.500 incidenteel voordeel en €78.500 incidenteel nadeel, per saldo neutraal

8.1 Pracht zuid

Het bestemmingsplan voor het appartementencomplex is vastgesteld. De openbare ruimte om het plangebied kan na de bouw worden heringericht als aangenaam groen verblijfsgebied voor de gehele buurt. Deze herinrichting wordt betaald uit de grondverkoop van gemeentegrond aan de woningstichting 'thuis.

Grondslag: Raadsbesluit 19-03-2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 73.200 incidenteel voordeel en € 73.200 incidenteel nadeel, per saldo budget neutraal

8.1 Huisvesting aandachtsgroepen

De opgave voor de huisvesting van aandachtsgroepen is urgent en voor deze groep is weinig betaalbare woonruimte beschikbaar. Om hierin te voorzien zijn er 28 betaalbare eenheden tijdelijk gerealiseerd aan de Meester Sloopshof. Bij het bouwen van (tijdelijke) woonruimten voor aandachtsgroepen is er sprake van een financieel tekort. Met de 'Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2023)' is een subsidie verkregen voor het realiseren van deze woningen. Deze subsidie wordt na oplevering en toewijzing van woningen aan de aandachtsgroepen uitgekeerd aan de woningcorporatie.

Grondslag: Reeds ontvangen subsidie m.b.t. huisvesting aandachtsgroepen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 68.000 incidenteel voordeel en € 68.000 incidenteel nadeel, per saldo neutraal

8.1 Beleidsinstrumentarium a.g.v. woonnotitie niet ontwikkelen in 2024

De woonnotitie is in 2023 aangepast. Het vervolg is het ontwikkelen van beleidsinstrumentarium voor bestaande woningvoorraad om woningsplitsing en perceel-splitsing mogelijk te maken. Door dit beleid nu niet te ontwikkelen danwel deze beleidsontwikkeling zoveel als mogelijk in eigen beheer te doen (i.c.m. met opstellen Woonzorgvisie), kan het budget in 2024 vrijvallen en vervalt ook de dekking van dit budget binnen de reserve Overlopende posten. Per saldo voor het begrotingssaldo neutraal. De 20.000 die niet wordt benut binnen de reserve Overlopende posten stellen we voor te storten in de Algemene reserve, ter dekking van het begrotingstekort voor het jaar 2024.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel voordeel en 20.000 incidenteel nadeel, per saldo neutraal.

8.1 Verlagen krediet implementatie Omgevingswet

In 2024 is nog € 128.000 beschikbaar binnen het krediet implementatie Omgevingswet. De Wet is per 1-1-2024 ingegaan waardoor kosten die worden gemaakt voor de omgevingswet thuishoren binnen de reguliere exploitatiebudgetten. Het voorstel is dan ook het krediet af te ramen en de dekking voor dit krediet binnen de Algemene reserve te laten vrijvallen. Hierdoor is de Algemene reserve voor € 128.000 minder belast met verwachte toekomstige bestedingen.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 128.000 incidenteel voordeel en € 128.000 incidenteel nadeel, per saldo neutraal.

8.1 Nota grondbeleid en Actualisering pachtbeleid niet opstellen in 2024

Eerder is besloten om in 2024 zowel de Nota Kostenverhaal, de Beleidsnota Grondbeleid en de Actualisering Pachtbeleid op te stellen. De Nota Kostenverhaal is inmiddels in de maak en dat gaat de gemeente ook meer financiële armslag geven. In het kader van ombuigingen voor 2024 doen we het voorstel om voorlopig af te zien van een nieuwe Nota Grondbeleid en Actualisering pachtbeleid. Dit is beleidsmatig onwenselijk, maar het is geen wettelijke verplichting. Bovendien vergt het extra middelen omdat de nog beschikbare €10.000 hiervoor ontoereikend is. Deze ruimte voor extra middelen is er niet.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel voordeel

8.3 Verhoging subsidie Lokale aanpak isolatie

Eerder hebben wij de SPUK lokale aanpak isolatie gekregen voor het isoleren van 233 slecht geïsoleerde woningen in Waalre (4^e turap 2023) ad € 340.180. Bij beschikking is

deze subsidie opgehoogd met € 32.132. De opgave blijft: minimaal 233 slecht geïsoleerde woningen worden verduurzaamd. De uitvoering van deze regeling valt samen met het project De Groene Zone Isoleren.

De subsidie wordt gebruikt om woningeigenaren te ondersteunen met het isoleren van hun woningen.

Grondslag: Ambtshalve aanvulling voor de Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (C94)

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 32.132 incidenteel voordeel en € 32.132 incidenteel nadeel, per saldo neutraal

8.3 Extra inhuurbudget VTH voor uitvoering wettelijke taken

Het is van belang voor de inwoners dat we de kwaliteit en doorlooptijd van onze diensten op het juiste niveau houden. Door de invoering van de Omgevingswet en het vertrek van een aantal ervaren krachten bij team Vergunningen, Toezicht en Handhaving, staat de continuïteit van de werkzaamheden onder druk. Dit zijn wettelijke taken en moeten uitgevoerd worden binnen een vastgestelde termijn. Het is niet mogelijk om deze kosten te dekken uit andere budgetten. We vragen daarom om extra middelen voor inhuur bij VTH, gezien de krappe arbeidsmarkt en moeite om ervaren personeel aan te trekken. We hebben momenteel voornamelijk junioren in dienst, wat extra ondersteuning vereist om zich te ontwikkelen en bekwaam te worden in de Omgevingswet. Het geraamde bedrag is een realistische schatting, afhankelijk van vacature-invullingen, en we zullen dit indien nodig bij de volgende budgettrondes opnieuw evalueren.

Grondslag: Collegebesluit 2 april 2024 Besluitvorming ombuigingen begroting 2024 en verder

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 100.000 incidenteel nadeel

Financiële kengetallen

In de Kaderbrief 2023 is met u afgesproken dat we u in de tussentijdse rapportages op de hoogte houden van de voortgang op een drietal kengetallen, namelijk de solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte en hoogte vrije reserves t.o.v. totaal gecalculeerde risico's. Hieronder geven wij u dit inzicht met een kleine toelichting per kengetal.

Solvabiliteitsratio

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft u aangegeven dat de solvabiliteitsratio minimaal 20% moet bedragen.

Het kengetal solvabiliteitsratio brengt de solvabiliteit van een gemeente goed in beeld. De uitkomst ervan wordt berekend door de omvang van het eigen vermogen uit te drukken als een procentueel aandeel van het balanstotaal. De uitkomst van het kengetal geeft daarmee aan welk deel van het gemeentebezit is afbetaald, doordat er geen schuld op rust. Gemeenten hebben voor het opvangen van tegenvallers op de exploitatie, die leiden tot negatieve exploitatieresultaten, een vermogensbuffer nodig om deze op te vangen. Dit opvangen van tegenvallers vindt dus plaats door het bezit zwaarder met schuld te belasten. De maat voor een voldoende solvabiliteit is daarom solvabiliteitsratio groter dan 20%. Bij een lager eigen vermogen is de vermogensbuffer van een gemeente erg klein. Bij een negatief percentage als uitkomst zijn de schulden van de gemeente zelfs hoger dan de waarde van de bezittingen en staat het gemeentebezit onder water. Dit mag niet van het provinciaal toezicht.

Bron: VNG

Door het positief jaarrekeningresultaat 2023 (concept) en het positief resultaat van deze 2^e turap verbetert de solvabiliteit.

Eigen vermogen			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
eigen vermogen per 01-01-2024 (reserves) *	concept jaarrekening 2023		11.745.000
onttrekking reserves doorschuiven naar 2024 *	Uit geprognostiseerde balans begroting 2024	30.000	
posten onvoorzien	begroting 2024	215.000	
saldo begroting boekje	begrotingsboekje	-1.000	
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000	
Verwacht jaarrekeningresultaat 2023 *	concept jaarrekening 2023	613.000	
saldo	1e turap 2024	-238.000	
saldo	2e turap 2024	13.000	
			349.000
Eigen vermogen na 2e turap 2024			12.094.000
Balanstotaal passiva			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
totaal generaal passiva per 01-01-2024	concept jaarrekening 2023		65.179.000
Posten onvoorzien	begroting 2024	215.000	
saldo begroting boekje	begrotingsboekje 2024	-1.000	
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000	
Verwacht jaarekeningresultaat 2023 *	concept jaarrekening 2023	613.000	
saldo	1e turap 2024	-238.000	
saldo	2e turap 2024	13.000	
			319.000
Balanstotaal passiva na 2e turap 2024			65.498.000

Berekening solvabiliteitsratio	
solvabiliteitsratio begroting per 01-01-2024	18,20%
solvabiliteitsratio na 1e turap 2024	16,01%
solvabiliteitsratio na 2e turap 2024	18,46%

* Let op, deze cijfers bevatten prognoses. De werkelijke cijfers zijn bekend bij de Jaarstukken 2023.

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting is en of de gemeente in staat is structurele financiële tegenvallers op

te vangen. Een percentage van 0% betekent dat de structurele baten exact toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft uw raad aangegeven dat de structurele exploitatieruimte minimaal 0% moet bedragen.

In deze 2^e turap van 2024 zijn alleen structurele nadelen voor in totaal € 95.000 opgenomen en geen structurele voordelen. Hierdoor verslechtert het kengetal structurele exploitatieruimte t.o.v. de programmabegroting 2024 (+ 0,16%). Bij de Jaarstukken 2023 wordt opnieuw een actuele, structurele doorrekening gemaakt van dit kengetal en een toelichting daarop gegeven.

Hoogte vrije reserves ten opzichte van de totaal gecalculeerde risico's

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft uw raad afgesproken dat Waalre streeft naar een financiële buffer van 110% van de totaal berekende risico's. Hierdoor is Waalre beter in staat om risico's op te kunnen vangen.

Dit kengetal wordt berekend door de hoogte van de algemene reserve vrij besteedbaar en de algemene buffer reserve samen te nemen en af te zetten tegen het totaal van de gecalculeerde risico's. De risico's worden 2x per jaar opnieuw onder de loep genomen, namelijk bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van de jaarstukken. In deze turap is dan ook uitgegaan van de laatst bekende stand uit de concept jaarrekening 2023.

Het doel van een financiële buffer van 110% is nu na de verwerking van deze 2^e Turap 2024 ruim behaald. Het kengetal is verbeterd door het positief jaarrekeningresultaat 2023 (concept) en het positief resultaat van deze 2^e turap. Bij de Jaarstukken 2023 zal het werkelijke jaarrekeningsaldo 2023 bekend zijn en op basis daarvan wordt dit kengetal dan opnieuw berekend met de werkelijke cijfers.

Aandacht voor het verbeteren/verhogen van de reserves blijft nodig in het kader van het structureel verbeteren van de solvabiliteitsratio.

Hoogte vrije reserves		
wat	waaruit	bedrag
vrije reserves	concept jaarrekening 2023	6.126.000
posten onvoorzien	begroting 2024	215.000
saldo begroting boekje	begrotingsboekje	-1.000
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000
Verwacht jaarrekeningresultaat 2023 *	concept jaarrekening 2023	613.000
saldo	1e turap 2024	-238.000
saldo	2e turap 2024	13.000
Vrije reserves		6.445.000

Berekening ratio reserves / risico's			
	begroting 2024	na 1e turap	na 2e turap
vrije reserves	5.231.370	3.697.370	6.445.000
gecalculeerde risico's	3.006.483	3.006.483	2.939.000
Ratio	174%	123%	219%

* Let op, deze cijfers bevatten prognoses. De werkelijke cijfers zijn bekend bij de Jaarstukken 2023.

Bijlage A: Effecten 2^e Turap 2024

Financiële uitkomst verwerking 2e Turap 2024		2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>					
<u>Programma 0 Bestuur en ondersteuning</u>					
0.1	Voorziening personele verplichtingen	-56 N	-56 N	-56 N	-56 N
0.1	Inwonersinitiatieven	10 V			
0.1	Wet Open Overheid	45 V			
0.1	Bestemming resultaat 2023 BIZOB	18 V			
0.2	Verkiezingen	-10 N	-10 N	-10 N	-10 N
0.2	Presentiegelden stembureauleden	8 V			
0.2	Piek afgifte reisdocumenten	30 V			
0.4	Vervallen SDE subsidie Huis van Waalre	-8 N	-8 N	-8 N	-8 N
0.4	Advertentiekosten HR	-15 N	-15 N	-15 N	-15 N
0.4	Salariskosten HR				
0.4	Elektronische handtekening	14 V			
0.4	Informatiemanagement	25 V			
0.4	Tool doorontwikkelen processen	10 V			
0.4	Onderhouds- en servicekosten doorbelasten aan huurder	40 V			
0.4	Avondmaaltijden/beloningen/opleidingen/bijeenkomsten	55 V			
0.4	Extern advies automatisering	10 V			
0.64	WOZ/Belastingen	-157 N			
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	187 V	-140 N	-79 N	356 V
<u>Programma 1 Veiligheid</u>					
1.2	Verminderen capaciteit BOA's	20 V			
<u>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</u>					
2.1	Aanvullend krediet Eindhovenseweg	0			
2.1	Vrachtwagenverbod	-12 N			
2.1	Subsidie Mons. Bannenberglaan	0			
2.1	Versoberen/verschuiven projecten WBP	276 V			
2.1	Schilderen lichtmasten 1 jaar overslaan	10 V			
2.1	Vegen en veegvuil tlv riolering brengen	85 V			
<u>Programma 3 Economie</u>					
<u>Programma 4 Onderwijs</u>					
4.2	Aanvraag krediet tijdelijke huisvesting	-28 N			
4.3	NPO Boekstart	0			
4.3	Verlagen budget leerlingenvervoer	20 V			
4.3	Implementatie regionaal programma STORM			-12 N	-12 N
<u>Programma 5 Sport, cultuur en recreatie</u>					
5.1	Geen vervolg sportstimulering	14 V	-	-	-
5.1	Visie sport niet opstellen	40 V	-	-	-
5.2	Akoestische panelen Hazzo niet aanbrenge	6 V	-	-	-
5.3	Geen vervolg bevorderen buitenschoolse cultuureducatie	52 V	-	-	-
5.7	Plaagdieren preventief bestrijden	20 V	-	-	-

Bijlage A: Effecten 2^e Turap 2024 vervolg vorige bladzijde

Financiële uitkomst verwerking 2e Turap 2024	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>				
6.1 Uitvoeren taken WGA	-7 N			
6.1 Schrappen visie sociaal culturele voorzieningen	50 V			
6.1 Opvang statushouders in Buitenjan	-14 N	-14 N	-10 N	
6.2 Kosten DVO en werkplan 21 voor de jeugd	-6 N	-6 N	-6 N	-6 N
6.2 Uitvoeringskosten taskforce sociaal domein	-384 N			
6.3 Schrappen budgetten sociaal domein	24 V			
6.3 Afromen budget geldzorgenbeleid	55 V			
6.71 Indexering tarieven WMO begeleiding per 1-4-2024	-20 N	-40 N	-40 N	-40 N
<u>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</u>				
7.2 Krediet renovatie gemalen 2024	0			
7.4 Beeindiging ondersteuning portefeuillehouder RES	0			
<u>Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV</u>				
8.1 Versnelling woningbouw	0			
8.1 Pracht Zuid	0			
8.1 Huisvesting aandacht groepen	0			
8.1 Beleidsinstrumentarium woonnotitie niet ontwikkelen	0			
8.1 Verlagen krediet implementatie Omgevingswet	0			
8.1 Nota grondbeleid en pachtnotitie niet opstellen	10 V			
8.3 Verhoging subsidie Lokale Aanpak Isolatie	0			
8.3 Extra inhuurbudget VTH voor uitvoering wettelijke taken	-100 N			
Resultaat 2e Turap 2024	317 V	-289 N	-236 N	209 V

Financiële uitkomst verwerking 2e Turap 2024	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>				
6.1 Uitvoeren taken WGA	-7 N			
6.1 Schrappen visie sociaal culturele voorzieningen	50 V			
6.1 Opvang statushouders in Buitenjan	-14 N	-14 N	-10 N	
6.2 Kosten DVO en werkplan 21 voor de jeugd	-6 N	-6 N	-6 N	-6 N
6.2 Uitvoeringskosten taskforce sociaal domein	-384 N			
6.3 Schrappen budgetten sociaal domein	24 V			
6.3 Afromen budget geldzorgenbeleid	55 V			
6.71 Indexering tarieven WMO begeleiding per 1-4-2024	-20 N	-40 N	-40 N	-40 N
<u>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</u>				
7.2 Krediet renovatie gemalen 2024	0			
7.4 Beeindiging ondersteuning portefeuillehouder RES	0			
<u>Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV</u>				
8.1 Versnelling woningbouw	0			
8.1 Pracht Zuid	0			
8.1 Huisvesting aandacht groepen	0			
8.1 Beleidsinstrumentarium woonnotitie niet ontwikkelen	0			
8.1 Verlagen krediet implementatie Omgevingswet	0			
8.1 Nota grondbeleid en pachtnotitie niet opstellen	10 V			

8.3	Verhoging subsidie Lokale Aanpak Isolatie	0							
8.3	Extra inhuurbudget VTH voor uitvoering wettelijke taken	-100	N						
Resultaat 2e Turap 2024		317	V	-289	N	-236	N	209	V

Bijlage B: verloop budgettaire ruimte

Hieronder een overzicht van het verloop van de budgettaire ruimte voor 2024 en verder.

Financiële uitkomst na verwerking 2e Turap 2024	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2024	1 V	201 V	21 V	105 V
4e Turap 2023 (2e wijziging 2024)	-283 N	-283 N	-94 N	-94 N
Onvoorziane lasten structureel 2024 - 2026	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien 2024	115 V			
Totaal besteedbaar	-67 N	18 V	27 V	111 V
Mutaties ten laste van onvoorzien 2024				
1e turap 2024	-237 N	-170 N	-20 N	-20 N
2e turap 2024	317 V	-289 N	-236 N	209 V
Totaal mutaties onvoorzien	80 V	-459 N	-256 N	189 V
Resultaat na verwerking 2e turap 2024	13 V	-441 N	-229 N	300 V